

Společné prohlášení hnutí Fridays For Future, Limity jsme my a Extinction Rebellion

Budoucnost České republiky, jejíž součástí by byla těžba a spalování uhlí i ostatních fosilních paliv, je naprosto nemyslitelná. Jen těžba a spalování uhlí tvoří až 40 % veškerých emisí skleníkových plynů v ČR.¹ Téměř pětinu elektrické energie přitom vyvážíme do zahraničí, tento přebytek odpovídá třetině výroby uhelných elektráren.² Uhlý průmysl je navíc zastaralý, neefektivní a často centralizovaný v rukou několika firem, často soukromě vlastněných uhlobarony.

V loňském roce, v reakci na první studentské stávky za klima hnutí Fridays For Future, inicioval ministr životního prostředí Richard Brabec vznik Uhlé komise, která by měla do konce tohoto roku přijít s plánem konce těžby a spalování uhlí. Doposud komise projednávala tři možné scénáře konce uhlí – roky 2033, 2038 nebo 2043.

Všechny tři scénáře jsou ale pozdě. Pokud máme dodržet Pařížskou dohodu a zabránit tak globálnímu oteplení planety o více než 1,5 °C, k čemuž se ČR zavázala, nemůžeme čekat do následující desetiletí, natož na rok 2038 nebo dokonce ještě později. Podle informací ČTK by Uhlé komise mohla rozhodnout o termínu konce těžby a spalování uhlí už na svém úterním jednání a pravděpodobně vybere rok 2038.³

Ukazuje se tak, co jsme tvrdili poslední rok a půl: tedy že uhlé komise nezastupuje některé zainteresované strany, například klimatology nebo veřejnost z dotčených regionů. Namísto toho hájí zájmy uhlobaronů, kteří mají v komisi hlavní slovo. Jejich zájmem je konec uhlí co nejdříve zdržte, my však potřebujeme s koncem uhlí začít hned teď! Nejvíce znečišťující elektrárny, jako jsou například Počerady a Chvaletice, je třeba začít zavírat bezodkladně už v příštích letech.

Dlouhodobě jsme upozorňovali i na netransparentnost Uhlé komise, která je ještě více zarážející za současné situace. Prosazování termínu konce uhlí až v roce 2038 považujeme za snahu o zneužití nouzového stavu.

Požadujeme spravedlivý konec uhlí, který musí jít ruku v ruce s vytvářením čistých pracovních míst a podporou lidí, kteří v uhelném průmyslu pracují nebo jsou postiženi jeho dopady. Není možné, aby uhlobaroni nadále ničili klima tím, že začnou masivně přecházet na fosilní plyn. Namísto toho chceme co nejrychlejší přechod na obnovitelné zdroje ve vlastnictví obcí, komunit a družstev.

My, občané a občanky z hnutí Fridays For Future, Limity jsme my a Extinction Rebellion, jsme proto dnes večer vyrazili před Ministerstvo životního prostředí. Požadujeme, aby komise nerozhodla toto úterý a snažila se najít co nejrychlejší a nejspravedlivější cestu ke konci těžby a spalování uhlí. Takovou, která bude v souladu s udržení oteplení pod 1,5 °C. Po předsedajících Uhlé komise, Richardu Brabcovi a Karlu Havlíčkovi, požadujeme, aby v souladu s doporučením vědců rozhodli o ukončení těžby a spalování uhlí před rokem 2030.

---

¹ Viz např. Fakta o klimatu – Emise skleníkových plynů v ČR podle sektorů detailně:

<https://faktaoklimatu.cz/infografiky/emise-cr-detail>

² Viz tisková zpráva Greenpeace ČR, Hnutí Duha a Limity jsme my z 18. února 2020:

<https://www.greenpeace.org/czech/tiskova-zprava/5821/z-cr-se-loni-zase-vyvezlo-vice-elektriny-nez-vyrabi-uhelne-pocerady-a-chvaletice-dohromady/>

³ Viz ČTK – České noviny 16. října 2020: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-utery-bude-uhelna-komise-konec-uhli-v-cr-asi-stanovi-na-2038/1946832>

V opačném případě zde plánujeme přespat až do úterního rána, kdy by mělo jednání Uhelné komise začít. Během protestu se budeme držet všech opatření vlády – nebude nás tu blízko sebe více než 6, budeme v maximální možné míře držet rozestupy, při komunikaci s kýmkoliv jiným budeme mít nasazené roušky. Jakýkoliv protest jsme s ohledem na epidemiologickou situaci neměli v plánu. Dění v Uhelné komisi nám však nedává na výběr.

Naše podporovatele také prosíme, aby nám nechodili vyjadřovat podporu osobně. Můžete nám ji vyjádřit prostřednictvím sociálních sítí a označit nás. Pokud chcete dát najevo, že sdílíte naše názory, připojte se zítra k #bezpodkladu, kterou připravilo hnutí Fridays For Future. Vyfoťte se na sociální sítě a dejte jasně najevo, že vám vadí rozhodování členů uhelné komise bez podkladů od klimatologů a dalších vědců a vědkyň, bez lidí z uhelných regionů a bez snahy o hledání co nejrychlejšího konce těžby a spalování uhlí.

O vývoji vás budeme průběžně informovat. Budte s námi alespoň na dálku a držte nám palce. Jsme konci uhlí dřív, než jsme dosud byli. Aby to ale dopadlo dobře, potřebujeme zapojení vás všech.

Děkujeme! S nadějí na brzký a spravedlivý konec uhlí,

hnutí Fridays For Future, Extinction Rebellion a Limity jsme my